

Dit is de tweede nieuwsbrief van het LeGoP project. Wij zoeken naar innovatieve leerwegen voor jongeren uit Italië, Spanje en Nederland om te vechten tegen homofobie, en om de integratie van leerlingen met handicaps of leerproblemen te stimuleren.

THE PROJECT

De eerste twee internationale uitwisselingen tussen leraren en leerlingen zijn georganiseerd in Italië en Nederland.

UITWISSELING IN ITALIË

De internationale uitwisseling in Italië plaats in Bari op het Salvemini Lyceum ("Liceo").

rechts: leerlingen presenteren aanbevelingen tegen homofobie students op de school in Bari

Tijdens een symposium onder de titel **"Voorbij het hek. Of ideeën en goede voorbeelden in de strijd tegen homofobie—Het Liceo Salvemini van Bari aan het front van Europa"** kwamen leerlingen, schoolleiders en politici aan het woord. Ze benadrukten hoe belangrijk het was een strijd aan te gaan. In Bari, een stadje in Zuid Italië, in een controversiële boodschap, zeker als die van een school komt.

Aan het symposium namen onder meer journalisten, vertegenwoordigers Italiaanse vereniging tegen pesten deel.

links: een workshop voor docenten in Bari

De activiteiten tijdens de uitwisselingen waren bedoeld om de volgende doelen te bereiken:

- a) het verkennen van homofob gedrag op scholen en van goede voorbeelden om ze tegen te gaan
- b) het verspreiden van goede voorbeelden van inclusief lesgeven aan leerlingen met speciale behoeften (zoals gehandicapte leerlingen)
- c) het uitwisselen van goede voorbeelden in sociaal werk en voor de integratie van kansarme mensen

Het doel om homofobiegedrag te verkennen en te werken aan goede voorbeelden om homofobie op school te verspreiden werd geleid door de Nederlandse en internationale partner GALE.

Rechts: presentatie van de Nederlandse lerares aan leerlingen en docenten, Bari

GALE ontwikkelde een vragenlijst waarmee de drie aan het project deelnemende scholen in Italië, Spanje en Nederland het geval van homofobie op hun scholen konden meten, en waaruit ook duidelijk werd wat leerlingen en docenten daaraan zouden willen doen. Uit de [enquête](#) kwam onder meer dat de docenten daar uiteenlopende ideeën over hebben, en dat het aanbeveling verdient om in het team te overleggen over een duidelijk gemeenschappelijk focus en plan. Daarnaast gaf de enquête een aantal aanwijzingen voor de thema's die behandeld zouden moeten worden in de te ontwikkelen online cursus voor docenten.

In het project zal ook een online cursus over homofobie voor bedrijven worden ontwikkeld.

De uitwisseling in Italië omvatte ook een discussie tussen het Apulische consortium van sociale coöperatieven ELPENDU' en de Spaanse organisatie GUREAK over methodieken en handvatten die deze organisaties gebruiken voor sociaal werk en integratie van kansarme en gehandicapte mensen. De discussies vonden voor een deel plaats tijdens excursies naar sociale werkplaatsen ("coöperatieven") in de districten Mesagne and Alessano. Deze coöperatieven zijn leden van het ELPENDU' consortium. ELPENDU' presenteerde ook een aantal technieken voor inclusief lesgeven aan diverse typen gehandicapte leerlingen.

De leerlingen deden, naast discussies over homofobie, ook mee aan culturele excursies in de regio.

rechts: discussie panel tijdens het slotsymposium in Bari

UITWISSELING IN NEDERLAND

Van 16 tot 20 november organiseerde GALE een uitwisseling voor de LeGoP partners in Amsterdam. GALE werkt samen met het Hyperion Lyceum in Amsterdam. De uitwisselingsweek vond plaats op deze school en een groep van 12 leerlingen werkte samen met een groep van 25 leerlingen uit Italië. De deelnemende Nederlandse leerlingen waren grotendeels ook eerder in Bari op bezoek geweest.

Tijdens de uitwisseling namen de volwassen deelnemers deel aan een training over het tegengaan van homofobie op scholen. De leerlingen namen deel aan een interactief programma met onder andere discussies, spelen, film maken en het organiseren van een symposium. Deze activiteiten waren ook gericht op het tegengaan van homofobie op scholen en breder op het creëren van een veilige en leuke sfeer op school. De activiteiten en de film waren allemaal voorbereidingen voor de ontwikkeling van leerlingen aanbevelingen voor een LHBT vriendelijke school.

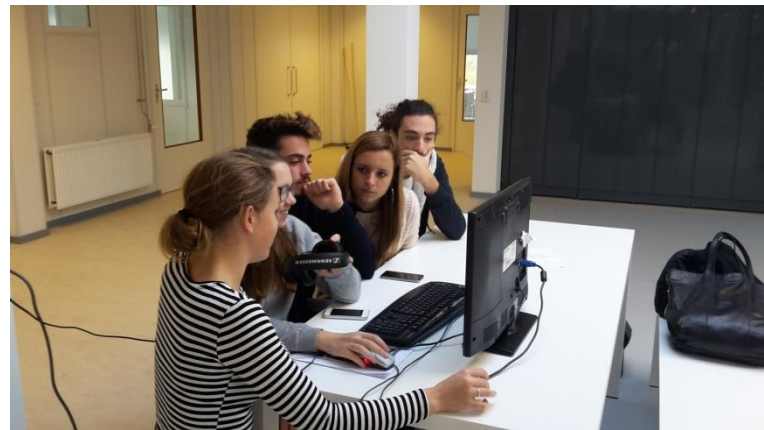

Italiaanse en Nederlandse leerlingen poseren bij de ingang van het Van Gogh museum (17 November 2015)

Links: een expert op het gebied van film en homofobie, Franka Stas, werkt met een student aan het voorbereiden van de computers waarmee de films geknipt en geplakt moeten worden

Onder: Italiaanse en Nederlandse leerlingen knippen en plakken scènes vol video's over homofobie op school (17 November 2015).

Op 19 november werd het slotsymposium gehouden. De leerlingen zelf waren voor het grootste deel verantwoordelijk voor het organiseren van de inhoud en de logistiek van dit internationale symposium. De leerlingen richtten de conferentiezaal in, ontvingen de gasten, maakten een presentatie van hun aanbevelingen, organiseerden rondetafels van docenten, ouders, onderwijsexperts, activisten, en buitenlandse activisten, bediscussieerd en de feedback van elke ronde tafel en kwamen uiteindelijk met een aangepast voorstel van 10 aanbevelingen.

links: Hyperion docent Lean Baas coacht leerlingen bij het management van het symposium op 19 November 2015.

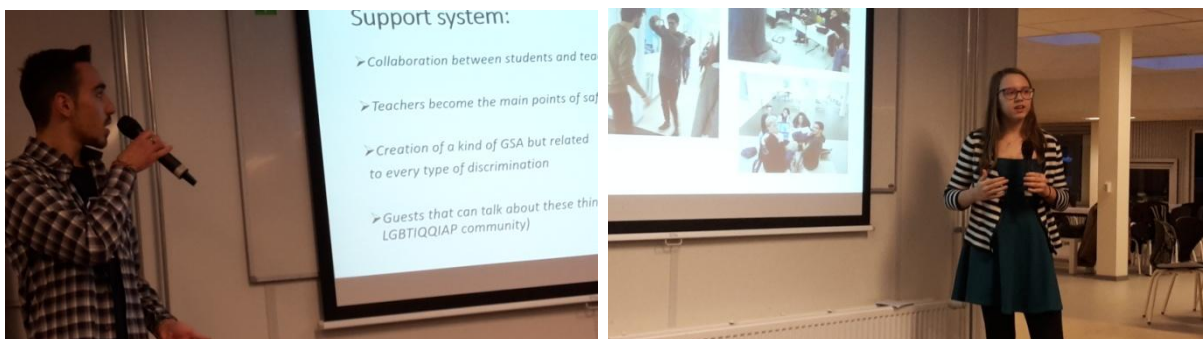
rechts: het Amsterdamse raadslid Bert Jan Vroege opent het symposium

Het symposium werd bezocht door 116 mensen, 29 daarvan waren internationale gasten (naast de buitenlandse LeGoP project deelnemers). Daarmee was het symposium een groot succes.

Het was wel een teleurstelling dat dit symposium in *Amsterdam* plaatsvond en georganiseerd was door *Amsterdamse leerlingen*, maar dat er geen enkele van de uitgenodigde Amsterdamse docenten kwam opdagen. Blijkbaar is LHBT emancipatie op Amsterdamse scholen een bijzonder lage prioriteit.

Een Italiaanse en een Nederlandse leerling presenteren de aanbevelingen voor scholen zonder homofobie bij de start van het symposium

De aanbevelingen van de leerlingen waren:

The recommendations of the students were:

1. INTEGREREN: Iedereen moet voorlichting krijgen over seksuele diversiteit, want het is relevant voor iedereen. Het mogen geen extra of aparte lessen zijn, want dat benadrukt dat het “anders” is, wat je juist wilt tegengaan. De lessen moeten niet steeds hetzelfde herhalen maar iedere keer anders zijn. LHBTI voorlichters uitnodigen is een plus.
2. SAMENWERKEN: De leerlingen moeten samenwerken met de leerkrachten om de inhoud van de lessen te bepalen. Leerkrachten moeten ook persoonlijk aanspreekpunt zijn voor leerlingen; onderwijs gaat niet alleen over feitjes leren maar over persoonlijk ontwikkeling. Daarom moeten leerkrachten open zijn en kunnen praten over gevoelige thema's.
3. DISCRIMINATIE ALLIANTIES: De leerlingen waren erg onder de indruk van hun gesprek met lesbische en homoleerlingen van enkele Gay/Straight Alliances. Na discussie daarover besloten ze dat elke school een alliantie zou moeten hebben, maar dat het beter zou zijn als die zich zou richten op het bestrijden van discriminatie in het algemeen.

4. **OMGANGSVORMEN:** De leerlingen vinden dat elke school duidelijke schoolregels over omgangsvormen zou moeten hebben, en dat de leerlingen elk jaar betrokken moeten worden bij het opstellen van die regels.

Rechts: een Nederlandse en Italiaanse leerling presideren verbeterde aanbevelingen aan het eind van het symposium

5. **DIVERSITEIT:** De term "seksuele diversiteit" is beter dan "LHBTI". Het steeds maak blijven etiketteren van mensen werkt alleen maar stereotyperend en daardoor stigmatiserend. Bovendien moeten ook heterojongeren worden geëmancipeerd.
6. **TRAINING** van leerkrachten is belangrijk. Anders kunnen ze geen goede lessen geven over seksuele diversiteit.
7. **HOTLINE:** Scholen zouden een anonieme mail of telefonische hotline moeten instellen. Op die manier zouden leerlingen vragen kunnen stellen en hulp kunnen vragen aan andere leerlingen of aan docenten.
8. **MENTOR:** De leerlingen willen graag één mentor die ze hun hele schoolloopbaan kunnen aanspreken. De docenten vinden dat moeilijk werkbaar en ze vinden dat leerlingen moeten leren om begeleiding van verschillende mensen te krijgen, maar de leerlingen vinden dat niet opwegen tegen de nadelen van een elk jaar wisselende mentor.
9. **INTERACTIEF:** De leerlingen vinden dat de lessen meer interactief moeten zijn, zodat ze meer betrokken worden de kennis maar vooral vaardigheden beter kunnen verwerken.
10. **LEERLIJN:** De leerlingen vinden dat scholen hun programma beter kunnen opbouwen. In plaats van modules en vakken met losse lessen, moeten het leerplan vanaf de eerste les in de brugklas tot de laatste examen les een duidelijk en samenhangende opbouw hebben. Zeker als het gaat om diversiteit.

Zie ook: <http://www.edudivers.nl/nieuws/2016/op-elke-school-een-gsa-over-mensenrechten> en http://www.gale.info/en/news/local_news/151120-dutch-and-italian-students-develop-recommendations-for-lgbti-safer-schools

VOLGENDE UITWISSELING: BASKENLAND

volgende uitwisseling zal plaatsvinden van 14 tot 18 maart Donostia (San Sebastian) in Baskenland, Spanje. Tijdens de uitwisseling zullen de leerlingen workshops doen over seksuele vorming, homofobie en over het gebruik van robots en internet voor het lesgeven aan gehandicapten en andere moeilijk lerende leerlingen . Ook zullen er bezoeken worden gebracht aan sociale werkplaatsen in San Sebastian. De Nederlandse deelnemers zullen een werkbezoek brengen aan de lokale LHBT organisatie GETIHU. Maar daarover meer in de volgende nieuwsbrief.